

IETS OVER DE VLAAMSCHE GAAI.

ONDER de namen Vlaamsche Gaai, Meerkol, Markolf, Hout- of Eikelaakster staat in de verschillende streken van ons land een der grootste boeven in de vogelwereld bekend. Bedoeld is de *Garrulus glandarius*, wiens beeld aan het hoofd van dit artikel prijkt.

Het is een mooie, tamelijke groote vogel, bruingrijs van kleur met helderwitte staart-dekveeren en een zwartgevekte kuif. Op de niet zeer lange zwart en wit afgerande vleugels prijken, bij wijze van epauletten, de zeer fraaie, blauw, wit en zwart gestreepte dekveertjes, waaraan men de vogels gemakkelijk herkent. Deze blauwe veertjes zijn door de handelaren zeer gezocht, niet alleen voor hoedversiering, maar ook voor waaiers. In dezen vorm gebruikt misschien menige dame ze, zonder hunne herkomst te vermoeden. Zij gaan dan waarschijnlijk door voor afkomstig van den een of anderen Indischen vogel; »zulke blauwe vogels heeft men bij ons niet!«

Maar het is ons hier minder te doen om de handelswaarde van den Meerkol, dan wel om het gevaar dat in den vogelnestentijd van hem uitgaat. Nu wij boomen en struiken, onze tuinhuisjes, de klimop en de rozen tegen de muren liefst alle bewoond zien door de eene of andere vogelfamilie, is het misschien niet van onnut, de aandacht nog eens te vestigen op één hunner gevaarlijkste vijanden. De Meerkol nestelt meestal in hoge boomen en maakt een weinig bewerkelijk nest van takjes, mos en dorre bladeren. Hij is uiterst geheimzinnig

met de plaats van zijn nest, zoodat het maar hoogst zelden, ook aan een oplettend speurder, gelukt te ontdekken waar de slimmerd zich precies ophoudt. In den eersten tijd worden de jongen gevoed met insecten, zaden etc., doch weldra blijkt dit voedsel niet meer voldoende en dan beginnen de strooptochten van het ouderpaar, om in de behoeften van hun gezin te voorzien. Hoe slim zij dan te werk gaan, hoe de anders tamelijk luidruchtige vogel, die een scherp, ietwat krassend geluid uitstoot, zich dan stil weet te houden, ja zelfs een soort van zachten lokroep laat hooren, heb ik menigmaal kunnen waarnemen. Menig droevig moordtafereel speelde zich in mijn naaste omgeving af en daar ons één meerkolennest minder waard is, dan misschien 10 kleine zangersfamilies, wordt dan ook, vooral in den nestentijd, ijverig jacht gemaakt op meerkollen, evenals op de eksters, hun even roofgierige mededingers.

Afbeelding 2 geeft een beeld van den maaginhoud van een meerkol die op heeterdaad betrapt werd. Toen hij door den flaubertkogel getroffen uit den boom viel, stak de poot van de zooveen verslonden jonge lijster nog uit zijn bek. Duidelijk kan men het beentje op de

plaat nog zien. Verder bestond de maaginhoud uit enkele zaden en insektenvleugels, maar voor het grootste gedeelte uit stukjes vleesch, wel een bewijs van de verschillende euveldaden die hij dien dag op zijn geweten moest hebben. Heeft een meerkol eenmaal een nest met jonge vogels ontdekt, dan kan men er bijna zeker van zijn, dat deze stuk voor stuk een prooi worden van zijne wreedheid en de vraatzucht zijner jongen. De kleine zangvogels, op wie hij het meestal voorzien heeft, zijn niet in staat hun teeder kroost tegen den moordlustigen indringer te beschermen. Zij piepen, tjilpen en schreeuwen, vliegen met angstig trillende vleugels om den roover heen, maar hieraan stoort deze zich geen zier. Dit angstgeschreeuw der kleine vogels is als een hulpgeroep tot den sterkeren mensch en men kan dan niet nalaten den onruststoker te vervolgen en door één welgemikt schot de heele buurt tot rust te brengen. En niet alleen jonge vogels rooft en verorbert de meerkol, ik zag hem eens een volwassen vink overvallen en wegvoeren. Dit gebeurde in den winter bij een voerplaats waar geregeld vele musschen en eenige vinken kwamen. Eens voegde zich toen ook een meerkol bij het gezelschap. Hij at wat mede, maakte zijne bekende zachtzinnige geluidjes en kwam zoo al dichter en dichter bij een vink, die kalm hennep zat te pellen. Plotseling grijpt hij het niets kwaads vermoedend diertje in den nek en vliegt er mee weg voordat ik den tijd had op de eene of andere manier tusschenbeide te komen.

Waarschijnlijk behoort echter een dergelijk geval tot de zeldzaamheden en zal het wel een gevolg zijn geweest van hongerlijden tengevolge eener langdurige sneeuwperiode. Meestal toch leeft de meerkol buiten den nesttijd hoofdzakelijk van kevers, rupsen, eikels etc. Vooral in het najaar vindt men hem veel in eikenboschjes en geeft zijn gescharrel en eigenaardig geschreeuw veel levendigheid aan de reeds verwelkende natuur in haar schoonen tooi. Wie dan voor het eerst kennis met hem maakt, zal in hem niet den roover zien, die in de afgelopen maanden zoo veel kwaad heeft gesticht.

S.

